

On. Biblioteca Universităţii din Cluj

Sibiu

Lapkiadósnos a
CORVIN
Lapkiadó E. T.

DELI HIRLAP

A timiştorontali törvényes bej. sz. 88. (Dos. No. 934/1938).
Alapította:
Dr. VUCHETICH
ENDRE
és Dr. VARNAY
ELEMÉR

Ziarul Comunităţii Maghiare din România ■ A Romániai Magyar Népközösség lapja

Összeült a török nemzetgyűlés

Kormány-nyilatkozatot várnak a brit-török feszültség ügyében — A két ország között szünetel a kereskedelmi forgalom — Újabb jelentések az inváziós készülődésekről

Hatalmas nappali légi ütközet a Berlinért folyó csatában

A finn kül-, béke ügye és a török—angolszász feszültség az elmúlt tíz nap alatt sokkal szembeszökőbben jelentkezett, semhogy a közvélemény hosszabban időzhetett volna más kérdések mellett, jellehet a lengyel— orosz probléma, az angol alsóház háborus vitája, a bolgár helyzet s a készülő londoni angol—amerikai értekezlet is sok oly érdekes mozzanatot tükröz, amelyek felett nem szabad elcsiklani a figyelő tekintetnek.

Eppen amikor e sorokat írjuk, jelentik a távirati irodák, hogy a finn parlament összeült az egy héttel ezelőtt közölt orosz fegyverszüneti feltételek megtárgyalására. A török—angol feszültséget illetően is az e hét elején összeült parlamentől, illetve a parlament ülésén teendő kormány-nyilatkozattól várják a helyzet tisztázását. Közben a háboru keleten újult erővel lángol fel, nyugaton a háboru egyik legnagyobb légi csatája zajlott le tegnap, a franciaországi területek ellen intézett angolszász légitámadások fokozódó hevessége pedig önkénytelenül is arra a feltevézésre készítet: nem-e a nyugati előzónlész közvetlen légi előkészítéséről van már szó?

A nyugati előzónlész kérdése

Mikor és hol? — ez a kérdés foglalkoztatja a világ sajtót a szövetségesek második európai arcvonalával, a régóta bejelentett invázióval kapcsolatban. Amint az alábbiakban látni fogjuk, az invázió helyét illetően annyi már kétségtelenné látszik, hogy nem Dél-kelet, hanem Nyugat-Európában kerül sor rá. Az előzónlész kezdetének időpontja természetesen továbbra is titok.

Szadak képviselő az A k s a m című török lapban hosszabb vezércikkben foglalkozott a minap a második arcvonal előkészületeivel. Szadak cikkét így idézi a Transkontinent Press iszjambuli munkatársa:

— Németország eltökélte magát arra, hogy Oroszországban területeket áldoz fel, de Németországban meg vannak győződve arról, hogy ezzel nem vesztethetik el a háborut.

— Bebizonyosodik — folytatja Szadak — hogy a szövetségesek ma nem könnyen tudnak támadó hadjáratot viselni. Ezt bizonyítja a nettó hadihelyzet is. Ha azonban a szövetségesek folytatni akarják a háborut, akkor ennek ellenére kénytelenek egy második arcvonalat is felállítani, 1943 őszén a szövetségesek részére ott állt egy fegyverveti lerakott Olaszország és egy délen készületlen Németország, ennek ellenére rengeteg időt elocsékoltak.

— A szövetségesek kijelentik, hogy befejezték az invázióval kapcsolatos előkészületeiket. Amint azonban Rommel tábornagy szemleutja bizonyítja, nyugaton a német elhárító ellenintézkedések is lebonyolódtak. Bármi történet legyen is Itáliában, a szövetségesek saját érdekében voltak kénytelenek a hadműveleteket megindítani, mert nemcsak katonai, hanem politikai szükségessé vált, hogy ez a nyár elejéig létre kell hozniuk a második arcvonalat, mert ellenkező esetben a szövetségesek táborának politikai helyzete zürzavarossá válnék. Természetesen nem könnyű az

Első oldal

Lisszabonból jelentik

A Daily Express amerikai forrásból származó értesülése alapján közli, hogy az angolszász hatalmak és Spanyolország között megegyezés készül, Madridban befejezés előtt állanak az angol-amerikai-spanyol tárgyalások. A megegyezés értelmében Spanyolország csökkentené a Németországba irányuló wolfram-ére szállítást és szabadon engedné a spanyol kikötőkben még fogva tartott olasz hajókat. Arról is van szó, hogy a spanyol kormány megszünteti a tangeri (Spanyol-Marokkó) német főkonzulátust.

Genfben jelentik

A Basler Nationalzeitung című svájci lap ankarai tudósítója megállapítja, hogy az angol-török kapcsolatok már válságosan kiéleződtek és olyan komoly alakot öltöttek, hogy kérdés, vajjon a két ország barátsága és szövetsége kibírja-e a jelenlegi teherpróbát. Anglia immár elhatározta a Törökországba va-

ló hadianyagszállítás végleges megszüntetését, Londonban többé nem gondolnak annak a lehetőségére, — írja a Tat című svájci lap — hogy német támadás érhetné Törökországot. Az angol-török szövetség védekező célja ezzel gyakorlati jellegűvé vált. Ennek a szerződésnek a háborus támadó időszakhoz való alkalmazása a kairói és ankarai tárgyalások során kudarcot vallott.

A Yorkshire Post című angol lap az angol-török nehézségek politikai hátterével foglalkozva megállapítja, hogy az ankarai hatóságok nem vetnek nagy súlyt a nagyhatalmakkal való szoros együttműködésre; különösen Törökország balkáni politikája mutatott feltűnő függetlenséget. Ezzel kapcsolatban különösen a Törökország és Bulgária közötti kapcsolatok emelendők ki. A török politika mind a Balkánon, mind bárhol másutt csak akkor lesz jelentős, ha nem kerül ellenébe a Szovjet-Unió és Anglia politikájával, — írja az angol lap.

foglalkozva a többi között ezeket írja:

— Valahol Franciaországban egy helyen gyűjtik az anyagot, amelyet sorozatosan gyártanak Angliában a francia partizánok számára. A különleges angol anyag mellett nem játszik szerepet az az anyag, amelyet a partizánok maguk gyártanak odahaza kisegítésképpen. Az angol szállítmányokban a többi között a következő anyagok találhatók: igen egyszerű és könnyen kezelhető géppisztolyok, forgópisztolyok, török, kis mágneses tapadó aknák járművek ellen, egyéb aknák vizálatti robbantásokhoz, kis hálkites kézigránátok ugyancsak járművek ellen, tömlőalakú robbantószerkezt repülőgépek megrongálására, a legkülönbözőbb alakú gyújtószerkezt, stb., stb. Vannak azután labdacsermájú vegyi anyagok, amelyekkel megbontják a benzin vegyi összetételét, apró vaszálakból összeállított csomagok, amelyek használhatatlanná teszik a katonai egyenruhákat, horzsolóporral kevert vazelintgyűlét a gépkocsimotorok lassu szétrombolására, stb., stb.

Négy „partizán-vidék”

— Aki látta a franciaországi partizánok titkos raktáraiban eddig lefoglalt anyagot és naponta olvassa az újságok ugynevezett „terror-rovatát”, amely tele van merényletekkel, támadásokkal és egyéb terrorista cselekmények hírével, azt hihetné, hogy Franciaországban a partizánveszedelm legalább is olyan, mint Boszniában, — folytatja az Európa press munkatársa. — Ha azonban az ember néhány napot tölt Párizsban, Bordeauxban, Marsellőben vagy akár valamelyik francia kisvárosban is, hamar rájön arra, hogy ilyesmiről szó sincs. A hétköznapi élet a szokott mederben folyik. Az érintkezés a németek és franciák között sürdősmentes, a városok teljes gőzzel dolgoznak. Késztelen azonban, hogy körülbelül fél év óta

fokozódó veszedelmet jelent Franciaország belső békéjére a „maquis”-nak nevezett partizán-mozgalom egyre erőszakosabb fellépése. Különösen négy veszedelmes partizán-vidék alakult ki:

1. Felső Savoyában.
2. A Limoges-környéki hegyekben.
3. A dijoni erdősegekben.
4. Az Ardenneknben (a párizsi medence és Hollandia között).

— A terrorizmus akkor kezdődött Franciaországban, — írja Schröder — amikor a német—országi háboru kitérése alatt megérkeztek a Szovjet iskolázott és kitanult első megbízottjai. Azok a kommunisták részben még a gauleisták fölött is átvették a vezetést, összegyűjtötték a németországi munkaszolgálat elől megszökött fiatalokat, az egykori spanyolországi nemzetközi dandár volt katonáit és mindenfajta szélsőbaloldali érzelmű külföldit. Ebből a „keverékből” alakult ki a mostani „maquis-mozgalom.”

— Darnand országos közbiztonsági ügyi főtitkár tervszerűen folytatja hadjáratát a „maquis” ellen. Először Savoyát tisztította meg a milícia bevetésével s ebben a vállalkozásban — mint az EP munkatársa megállapítja — a milícia legalább olyan keményen lépett fel, mint ellenfelei, a partizánok. Darnand gépesített terror-ellenes rendőrgárdát is szervezett s visszaválta a falvak lakosságának biztonságát. A Darnand ellen tervezett merényletekből nem lett semmi, mert a merénylet végrehajtásával megbízott terroristák közben rendőrkézre kerültek. Emlékeztetsek még az ezzel kapcsolatos letartóztatások marabán a kormány székvárosában, Vichyben is. Az egyik letartóztatottnál nem kevesebb, mint két millió frank készpénzt találtak.

Az „armée secrète”

— Vajjon az „armée secrète”, a titkos hadsereg, amelyről az angolok olyan sokat beszélnek, megkezdte-e a harcot angol—amerikai partraszállás esetén? — teszi fel a kérdést egy másik cikkében az EP munkatársa. — És mit csinál majd a francia kormány és Pétain tábornagy, ha a partraszállás megkezdődik Franciaországban? Egyszóval: befolyást gyakorolhatnak-e a franciák a katonai fejleményekre?

— Jogosan feltehető — véli a német hirmagyarozó — hogy Franciaország kormányfője és az államfő is felhívással fordul a franciákhoz, ha valóban sor kerül az invázióra. Érthető, hogy a felhívások tartalmáról előre semmit sem lehet mondani és természetesen, azokat az intézkedéseket is titokban kell tartani, amelyekre a francia kormány komoly esetben tenni szándékozik. Annyi bizonyos, hogy a vichy kormány minden eszközzel gondoskodni akar a rend fenntartásáról. Erre nézve eleget mond Joseph Darnand minapi kinevezése a milícia élére és Philippe Henriot propagandaügyi államtitkári megbízása.

De Brinon nyilatkozata

Fernand de Brinon államtitkár és nagykövet a vichy kormány képviselője a párizsi német megszálló főhatóságnál, a következő nyilatkozatot tette arra, hogy

embernek magát egy ilyen döntésre elhatároznia, amelynek döntőnek kell lennie a háboru végső kimenetelére. Ha az inváziót nem valósítanak meg, akkor ebben a világ nem csupán a szövetségesek kezdeményező képességének a hiányát látna, hanem még sokkal mélyebbre ható okokra is bukkanna, — írja Szadak török képviselő.

Védelmi előkészületek

A német hírforrások ismételt hangsúlyozták, hogy a készülő invázió elhárítására a német hadvezetőség a legpontosabb katonai, műszaki és közigazgatási előkészületeket tejté meg. Majdnem napról-napra halljuk, hol francia, hol dán, hol németalföldi viszonylatban, hogy micsoda katonai rendszabályokat fogantatosítottak a németek az elhárítás érdekében. A katonai előkészületekkel párhuzamosan a polgári hatóságok is előkészületeket tesznek mind Nyugaton, mind Észak-Európában, sőt a lakosság is mindjában fontolóra veszi, hogy tud majd megállani a bejelentett megrohanással szemben. A lakosság magatartása a katonai inváziós előkészületek iránt részben politikailag, részben emberileg indokolt.

Franciaország

Az utóbbi hónapokban igen sok inváziós hirmagyarozást foglalkozott Franciaországgal. A szövetségeseknek igen nagy érdeke, hogy a francia lakosságot forradalmasítsák s ily módon is nehézségeket okozzanak a német katonai erőeknek. A francia partizánokat a szövetségesek hadianyaggal is ellátják. Ebbeli buzgóságukban a minap az a mulatságos eset fordult elő, hogy a repülőök a hadianyagszállítmányokat tévedésből egyenesen a francia miliciának dobták oda.

Francia partizánok

George Schröder, az Európa press főtudósítója a francia partizánokhoz juttatott hadianyag- szállítmányokkal

naikozóan, hogy mi lesz a helyzet invázió esetén: „A titkos hadsereg? Az már nem nagy ügy. Néhány tiszt a kommunista vezetés alatt álló terroristákhoz csatlakozott, akik az érdőkben rejtőznek, így például Savoyában is. Ezek a „maquis”-nak nevezett terroristák, akik a spanyolországi nemzetközi dandár volt tagjaiból, kommunistákból és dologkerülőkötől tevődnek össze, az úgynevezett „titkos hadsereggel” ellentétben, komolyan veendőek”.

De Brinnonak ezt a nézetét a „titkos hadseregről” igen sokan osztják, viszont elismerik azt is, hogy ma a németellenes táborban a kommunista vezetés alatt álló partizánok viszik a szót.

Laval figyelmeztet

A párizsi rádóban mondott legutóbbi beszédében Laval, a vichy kormány elnöke figyelmeztette honfitársait, hogy a német hadsereg kíméletlenül el fog nyomni minden szövetséges-barát megnyilatkozást, az esetleges invázió idején. Laval a többi között — min a Timpui című román lap ma megírja — ezeket mondta:

— A német hadsereg nem fog megtűnni semmiféle rendezetlenséget, és ezért kötelességem komolyan figyelmeztetni a franciákat. Pontos tudomásom van arról, hogy a németek kemény rendszabályokhoz fognak nyulni.

Laval különben egy másik nyilatkozatában arra is utalt már, hogy az angol-szász paraszállási kísérleteket bombapergőtűz fogja megelőzni, amelynek következtében Franciaország a legsúlyosabb áldozatokat lesz kénytelen elviselni

Hollandia

Igen érdekes a megrohanás lehetőségének visszahatása Hollandiában, ahol bizonyos területek lakosságán valóságos menekülési láz lett urrá. A Nemzetközi Sajtótudósító amsterdami jelentése szerint Hollandiában ez idő szerinti élénk kereslet nyilvánul meg — csónakok iránt. A csónakok ára napról-napra ugrásszerűen emelkedik a fekete piacban. Az ok abban keresendő, hogy a sajtóban különböző utalások látnak napvilágot Hollandia megrohanásának esetleges következményeiről. A holland lakosság nagyrésze mostanáig nem nagyon hitte a holland partvidék megrohanásának lehetőségében, legutóbb azonban az egyik nagy holland napilap, a *Haagsche Post* feltűnést keltő cikket tett közzé, amely mindenütt lázas izgalmat keltett. A cikk, amely térféprajz is volt mellékelve, azt állította, hogy invázió esetén víz alá kerülnek mindazok a holland területek, amelyek a tenger színe alatt fekszenek.

— Feltehető — írta a *Haagsche Post* — hogy mind a németek, mind az angolok kíméletlenül felhasználják minden eszközt a harcban és nem lehetnek tekintettel a lakosságra. A németek megnyitják a zsilipeket, a szövetségesek pedig könyörtelenül bombáznak minden holland várost, falu vagy utat, — így idézi a holland lap cikkét a német hirtörzés. az NST. amsterdami jelentése, majd hozzáfűzi:

A következők egy lap szerint az lesz, hogy a hollandok ezrével fognak elpusztulni, nem lesz mit enni és já ványok fognak kitörni. Ahol inváziós csapatok szállnak partra, ott kíméletlenül érvényesülni fog a „felperzselj föld” oroszországból jól ismert elve. Ilyen katasztrófiával akkor is számolni kell — jegyzi meg a *Haagsche Post* — ha Hollandia nem lesz közvetlen inváziós terület, hanem csak valamelyik szárnyát alkotja majd az előzőlési támadásnak.

A cikkhez mellékelte férféprajz pontosan feltüntetni melyek azok a holland területek, amelyek a tenger színe alatt ekeszenek. Az állítólag veszélyeztetett erületen fekszenek a legnagyobb városok: Amsterdám, Hága, Rotterdam stb. él a holland nép legnagyobb része.

A *Haagsche Post* cikkét a *Tegraaf* is átvette, egyelőre megengedés nélkül. Mint legújabb értesü-

lünk, a holland sajtó utóbb kénytelen volt megnyugtatni a lakosságot, hangoztatván, hogy az előbb említett tervek csak túlfűtött képzelet szüleményei.

Belgium

Megtudjuk a német jelentésekből azt is, hogy Belgiában eredménnyel járt a harc a fegyveres banditák ellen vivott küzdelem, ami egyszersmind elővigyázatosságig intőzkedésnek is tekinthető minden olyan kísérlettel szemben, amely zűrzavar keltésére irányulhatna a polgári lakosság körében, a nyugati invázió esetében.

Dánia

A nyugateurópai invázió kérdésével foglalkozó katonai szakemberek egyre jobban figyelnek Dánia felé, mert úgy vélik, hogy ott kell számolni leginkább előzőlési kísérletekkel. Ez a sűrűn lakott ország tehát súlyos probléma előtt áll, a hatóságok már most felhívásokkal fordulnak a néphez és megfelelő rendszabályokat szabnak meg számára. Ha valóban Dániában kerül sor az első nagy megrohanási kísérletre, a dánoknak arra kell majd berendezkedniük, hogy hosszabb időt töltsenek a védőhelyeken s elkerüljék a rendezetlen menekülést. Különös nehézségeket okozna ez

esetben Koppenhága élelmezése, mert a főváros ellátása igen nagy mértékben a veszélyeztetett területekről történik.

Norvégia

Norvégiára vonatkozólag aránylag kevés jelentés van. Ott a német megszálló hatalom, Quisling kormányával egyetértve, már megtette a szükséges intézkedéseket. Katonai szakértők azonban úgy vélik, hogy közvetlen partaszállási kísérlet valószínűtlen a norvég partvidéken. Annál feszültebb figyelemmel kísérik a készülő nagy eseményeket Svédországban.

Svédország

A mostani háború folyamán Svédország nem egy ízben élt már át olyan időszakot, amikor félt volt, hogy beleszóródik a háboruba. Úgy látszik, elméletben már minden intézkedést megvalósítottak, a svéd hadgyakorlatok legutóbb kifejezetten invázió-elhárító jellegűt öltöttek, de a közben nyert tapasztalatokat, az európai harcokban megfigyelt védelmi lehetőségeket is igyekeznek gyakorlatilag érvényesíteni. Sokat tanultak e mellett a szükség-segélyre vonatkozólag és a legújabb hírek szerint ezen a téren is új szervezkedés történik.

A politikai arcvonal

Szünetelnek az angol-török kereskedelmi kapcsolatok

Isztanbul. (Rador). A DNB jelenti: A törökországi angol kereskedelmi hivatalok az elmúlt hét óta török-angol viszonylatban megtagadják minden kereskedelmi behozatali illetve kiviteli engedélyt.

Ankara. (Tp). A *Tan* című török lap híradása szerint az ankarai angol külkereskedelmi kirendeltség felfüggesztette a szállítási engedélyek kiállítását az angol-török kereskedelmi forgalomban. Ennek következtében a török piacon megszűntek az angol bevásárlások. Ezzel szemben Németország néhány nap óta olajos magvakat vásárol a török piacon.

Megkezdődött a török parlament új ülészaka

Isztanbul. (Rador). A török nemzetgyűlés új ülészaka március 6-án, hétfőn kezdődött.

A nemzetgyűlés elsősorban jogi és népjóléti problémák megvitatásának szenteli új ülészakát.

HIVATALOS TÖRÖK MEGNYILATKOZÁS VARNAK AZ ANGOL-TÖRÖK VITÁBAN

Ankara. (Tp). A török fővárosban hétfőn megélelni a politikai élet. A nagy nemzetgyűlés hosszabb szünet után ismét összeült, a képviselők csaknem teljes számban megérkeztek Ankarába. A hétfői nemzetgyűlési ülés ugyancsak formai jelleggel bírt, de annál nagyobb érdeklődés előzte meg a török köztársasági néppárt parlamenti csoportjának értekezletét, amelyen hír szerint Szaracsoglu miniszterelnök

és Menemencoglu külügyminiszter részletesen beszámol Törökország valamennyi időszaki bel- és külpolitikai kérdéséről, különösen pedig az angol-török viszonyban bekövetkezett fejleményekről. Lehetséges, hogy az értekezleten elhangzottakról hivatalos közleményt is adnak ki és ez lesz az első hivatalos megnyilatkozás az angol-török vitában. A török sajtó különben már rége óta sürgette, hogy ebben az elfajult vitában végre illetékes körök is szólaljanak meg. Az isztanbuli török lapok főszerkesztői tegnap szintén Ankarába érkeztek és Szaracsoglu miniszterelnök értekezletet tartott velük. Feltehető, hogy a közeli napokban a török sajtó — hivatalos helyről is — nyert tájékoztatás alapján — addig még nyilvánosságosan nem hozott értekezlet világoztja majd meg a török álláspontot.

Svéd lapvélemény az angol-amerikai megafarlásról

Stockholm. (Rador). A DNB jelenti: A *Dagposten* című svéd lap az orosz-án kérdésével foglalkozva azon a véleményen van, hogy nagyon is jó volt, hogy a Szovjet céljai ily félreérthetetlen formában mutatkoztak meg és hogy a nyugati hatalmak esetleges közbenjárására vonatkozó remények alaptalanoknak bizonyultak. Most már az angolszászok legjobb barátai is meggyőződtek arról — írja a lap — hogy a nyugati hatalmaktól nem várható semmiféle támogatás. London és Washington már több, mint egy éve eladta Finnországot, sőt más területeket is Moszkvának.

Finnország most már nem fogékony semmiféle kábító hi veressel szemben sem, — hangoztatja a *Dagposten*.

WASHINGTON: ELÉRKEZETT AZ IDEJE A HÁBORUS CÉLOK MEGVILÁGÍTÁSÁNAK

Washington. (Tp). Amerika politikai körében Stettinius helyettes külügyminiszter londoni küldetése köti le ez idő szerint az érdeklődést. Washingtonban általános az a meggyőződés, hogy elérkezett az ideje a szövetségesek háborús céljai megvilágításának. Reámutatnak arra, hogy míg London és Moszkva a célokról igen világosan nyilatkoztak, addig Amerikában

bizonyos tartózkodás tapasztalható, ami elsősorban a közeledő elnökválasztási harcok áll összefüggésben. Nemesak Roosevelt, de valamennyi magasrangú tisztviselő számít azzal, hogy valamely kérdésben kifejezett határozott állásfoglalást az ellenkék azonnal kihasználja, hogy ezzel

Ma Svédországnak ismét attól kell tartania, hogy belebonyolódik a háboruba, annál is inkább, mert nemcsak az előzőlési eshetősége fenyegeti nyugatról, hanem aggodó figyelemmel kell fordulnia a keleti fejlemények felé is. Svédország számára Finnországnak csatlakozására rendkívül nagy veszélyt jelentene.

X

Mindezeket egybevéve megállapítható, hogy Nyugat- és Észak-Európában ma — ha nem is egyforma mértékben — komolyan számolnak az angolszász előzőlési lehetőségekkel. Ezzel szemben viszont nem hagyható figyelmen kívül az invázió időpontja, illetően megmutatózó bizonytalanság. Készségtelen, hogy bizonyos politikai fejlemények közrejátszanak az előzőlési kísérlet megkezdésének elhatározásában, sőt akadnak oly hancok is, amelyek váratlan politikai fordulat eshetőségével számolva, a további halogatást sem tartanák meglepőnek. Churchill nyilatkozatából ugyan ennek ellenkezőjére lehet következtetni, noha ez esetben is lehetséges, hogy megtevésztési kísérletről van szó. Tény, hogy az invázió kérdése mind a katonai, mind a polgári körökben láthatólag mindenképpen egyre inkább foglalkoztatja s ugyanakkor újabb és újabb problémák merülnek föl. (—)

valamely politikai csoportnak a hangulatát a maga javára fordítsa.

Stettinius helyettes külügyminiszter londoni megbeszélései során többek között a következő programponok szerepelnek: A fegyverszüneti feltétel kérdése, valamint a németekkel való egész eljárás megvitatása, Olaszország kérdésének alakítása. Az olasz hajóhad felosztásának ügye a szövetségesek között alapvető megegyezést tesz szükségessé. Végül tisztázni kell a francia felszabadítási bizottság működésének irányelveit is.

MIT KÖVETEL AZ USA ARGENTINÁTÓL

Lisszabon. (Tp). Stettinius, az USA helyettes külügyminisztere kijelentette, Washington mindaddig nem veszi fel a diplomáciai kapcsolatokat Argentínával, amíg a buenosairesi kormány nem tér vissza az amerikai szolidaritás politikájához. Stettinius öt pontban foglalta össze Washington követeléseit, melyek a tengelyhatalmak Argentínában lévő diplomatáinak internálására, a kémkedés érvényes letörésére, a tengely-állampolgárok birtokában lévő vállalatok felszámolására, a tengelyhatalmak fővárosai és Buenos Aires összeköttetéseinek korlátozására és bizonyos áruk „csempészésének” megakadályozására vonatkoznak.

ANGLIA EGYETÉRT WASHINGTONNAL

Bern. (DNB). Az argentinai angol nagykövet utánbást kaptak, tartózkodják minden olyan lépéstől, amely az új argentin kormánnyal való kapcsolatokat rendes felvételét bizonyítaná.

Jelentéseink a harcok teréről

A Berlin elleni legújabb légi támadás során 140 amerikai repülőgépet lőttek le

Berlin. A német vezéri főhadiszállás jelenti:

A keleti harcra Krivojrog mindkét oldalán a német csapatok hétfőn is kemény harcokban visszaverték a szovjet csapatok támadásait, vagy pedig a betörési helyeken a támadásokat felfogták. Szenigorodka és Szepetovka körzetében a súlyos harcok változatlan hevességgel tartanak. Erős szovjet támadások váltakoznak a német hadosztályok határozott ellenátadásával az előnyömlő szovjet támadási ékekkel szemben. E harcok közben csupán Szepetovkától délre 44 szovjet páncélos és 29 lövegét megsemmisítettek.

A Szmolenszk—Orsa között lévő gép kocsis-úton a szovjet csapatok keskeny

szakaszon folytatták több támadási helyen megindított áttörési kísérleteit. A szovjet támadások elkeseredett harcok után összeomlottak. Az oroszok itt 22 páncélos veszítettek. Pleskautól északra és a Narvanál a német gránátosok szivós ellenállásán meghusultak a szovjet csapatoknak páncélosoknál és csapárepülőgépek támogatott támadásai. A német csapatok ellenátadásai eredményesek voltak.

A magas északon a német haderő és a fegyveres SS-alakulatok hegyi vadászai a Louhi-szakaszon több szovjet támadást visszavertek és közben az ellenségnek nagy véres veszteségeket okoztak.

Az olaszországi arcvonalak szakaszon

tegnap élénk felderítő és rohamcsapat-
tevékenység volt.

Északamerikai bombázó kötelékeknek
a német birodalmi főváros ellen március
6-án délelőtt intézett légi támadása a né-
met légvédelmi erőknél rendkívül nagy
sikerrel hozott. A német főváros néhány
légi egységét a szélszórton ledobott
bombák eltájták; 140 ellenséges repül-
őgépet, köztük 118 négy motoros
bombázót megsemmisítettek.

Gyors német harci repülőgépek Ang-
lia déli részén támadtak meg célpont-
okat.

A német haditengerészet biztosító
járművei március 7-én a reggeli órák-
ban Ymouiden tengerrészen kemény üt-
lésekkel 2 angol gyorsnaszádot el-
süllyesztettek, egy harmadikat pedig
olyan súlyosan megrongáltak, hogy az
is elvesztettnek tekinthető; 3 további el-
lenséges naszádot felgyújtottak. A né-
met tengerészeti járművek hiánytalanul
érkeztek vissza támaszpontjukra.

Német tengeralattjárók ellenséges ha-
jókra támadtak és erősen biztosított magá-
nos hajók elleni kemény küzdelemben az
Atlanti-óceánon és az Indiai-óceán vi-
zein 71.000 tonnájávalmu 12 ellenséges
hajót elsüllyesztettek el.

A FINN HADJELENTÉS

Helsinki. (Rador). A március 6-
finn hadijelentés: A karéliei és anuzsi
földszorban mindkét részről roham-
csapat-tevékenység volt. Rukajavrinél a
finn csapatok egy 40 főből álló szovjet
köteléket szétverték, 30 szovjet katoná-
elest. A szárazföldi arcvonal egyéb
szakszairól nincs jelenteni való. Sjur-
saari szigete fölött légi harcban a finn
repülőök lelétek egy szovjet repülőgépet.

**MUSSOLINI OLASZORSZÁGA
NAGY MEGLEPETÉST IGER**

Milánó. (Tp). Graziani tábornok, a
kötársasági fasiszta Olaszország had-
ügyminisztere, Cremonában esapatszem-
lén vett részt és ez az alkalommal beszédet
mondott. Ez alkalommal hangoztatja,
hogy Mussolini Olaszországa új és nagy
meglepetést tartogat a világ számára.

VATUTIN LEVÁLTOTAK

Stockholm. (Rador). A DNB. je-
lenti: A svéd fővárosban ismeretössé
vált Sztalin napiraparcsa, amelyet Zsu-
kov tábornokhoz intézett. A napiraparc
értelmében Sztalin Vatuin hadsereg-
tábornokot, az első ukránai szovjet had-
sereg főparancsnokát állásából felmen-
tette. A felmentés oka betegség. Vatuin
helyébe Sztalin Zsukov hadsereg-tábor-
nokot nevezte ki.

**A NÉMETEK VISSZATÉRNEK
A „LÉLEKTANI TÁMADÁSOKHOZ”**

Genf. (Rador). A brit hírszolgálat
közli moszkvai levelezőjének, Duncan
Hopper-nek táviratát, amely a következő-
ket mondja: A váratlanul beállott tavaszi
időjárás sokban hozzájárult a németeknek
különlegesen szívós ellenállásához, amely-
lyel jelenleg meglasztították a vörös had-
sereg előrehaladását. A Balti-tenger ka-
puját folyó heves harcok központja
Pskov helyett Narva lett. A harcokról ér-
kezett legújabb jelentések szerint a néme-
tek ellenállása ezen a szakaszon különösen
elkeseredett. A németek visszatértek a ke-
leti háború első napjaiban alkalmazott
„lélektani támadások”-hoz. Ezeknél a tá-
madásoknál a századok nem szóródnak
szét elővigyázatossan és elrejtve hanem
zárt sorokban vetik magukat az orosz álla-
sokra azzal a céllal, hogy a védők köz-
fejvesztettséget idézzenek elő.

**„VASTAG EMMA” — AZ ÚJ
GYUJTÓBOMBA**

Berlin. (Transkontinent Press).
Amint most már illetékes katonai helyen
kijelentik, a légi fegyvernemnek London
ellen intézett legutóbbi támadása alkalmá-
val első ízben használták fel az úgy-
nevezett „Sondermuster K”-t, amelyet
a pilóták „Vastag Emmának” neveznek.
A „Vastag Emma” egy új gyújtó-
bomba, amelynek több métermássa
súlya van. A német repülőgépeket fullj-
tárok vezették, akik különleges repülő-
gépeken újszerű fényvezéssel fűzték ki
a célt. A gyújtóbombák utjainak keresz-
teződését aknákkal és szintgy első íz-
ben felhasználják a bombázók még ki-

Segítsünk magunkon!

**Szász Pál dr. felhívása a szegényebb falusi lakosság
vászonnal való ellátása érdekében**

Aiu d-Nagyenyed. (A. D. H. mun-
kaársától). Mindnyájunknak nagy gond
ma a vászonnemiek beszerzése. Eppen
ezért bizonyára egész magyar társadal-
munk örömmel látja azt az eleven, a ten-
nivalókat gyorsan felismerő munká-
amelyet az Erdélyi Magyar Gazdasági
Egyesület végez falusi népünk minden-
nap életének megkönnyítése, a háztartási
szükségletek minél könnyebb megszerzése
érdekében. Legutóbb a crizhai-krizhai
háztartási tanfolyam megindításával ta-
pasztalhattuk az EMGE vezetőknek ügy-
buzgalmát, nemkülönben azt az általá-
nos érdeklődést, amit ott a len és kender
fehéritésének és egyéb hasznos gazda-
sági tudnivaló elcsajátításának a lehetősé-
ge keltett. Az EMGE eléggé nem
dicsérhető munkaterve röviden ebben a
két szóban sűrithető össze: segítsünk
magunkon!

E célkitűzés jegyében fordul a magyar
gazdatársadalomhoz Szász Pál dr., az
EMGE országos elnöke. Felhívása,
amelyet az Erdélyi Gazda legutolsó szá-
ma vezető helyén közöl, vázolja azt a
meleg szociális érzéssel tanuskodó ei-
gondolást, melynek megvalósítása hoz-
zájárulhat a mutatózó vászonnem
pótlásához, s a szegényebb családok
vászonmivel való ellátásához. Meg-
győződésünk, hogy a talpraesett, mai
helyzetünkben különösen megkívánlandó
tervnek meglesz a kívánt fogadtatja.
A felhívás szövegét itt adjuk:

**„Allítsuk elő mindazt, amit a magunk munkájával
elő tudunk állítani”**

— A hosszúra nyúlt háború hatásait
és megpróbáltatásait mindnyájan ére-
zük. Valamennyien látjuk, hogy a mun-
ka megszaporodott, mind többet és job-
bet kell teljesítenünk, minden jérem. A
gazdának többet kell termelnie, az ipar-
osnak több ipari produktumot kell elő-
állítani, mint békeidőben. Csak így tud-
juk elfájni a harcokban küzdő katonáin-
kat mindazzal, amire szükségük van,
hogy megvédehessék otthonainkat, gyer-
meinket, hazánkat.

közölte az Erdélyi Gazdában azokat az
eredményeket, amelyeket a kender és
lentermelés terén, kutatási eredmé-
nyeképpen, sikerült elérnie. Örömmel és
megelégedéssel állapítjuk meg, hogy a
kender és len finomítási, valamint fehé-
ritési eljárása mindenütt érdekeltet ke-
llett és gazdáink igen nagy számban szép
eredményeket értek el már a finomított
és fehéritett len és kender feldolgozá-
sával is. Reméljük, hogy a jövő évben gaz-
dáink ezirányú tevékenysége még foko-
zottabb lesz, és azt is reméljük, hogy az
EMGE vezetőségének sikerül gazdáink
munkáját néhány praktikus gép előállítá-
sával könnyebbé és ezáltal vászonnem-
mükkel való ellátásunkat általáno-
sabbá és jobbá tenni.

— Ebben a fokozott munkatempóban
szükségszerűen előállított olyan mun-
kaeszközök, amelyek következtében a
mindennapi élet szükségleteihez nehe-
zben tudunk hozzájutni. Különösen áll
ez a háztartásunkban és a mindennapi
életben szükséges olyan anyagokra,
amelyeknek hiányát napról-napra jobban
érezzük. Ez természetes is, hiszen ipar-
telepeinknek elsősorban hadijari cikke-
ket kell előállítani, erre kell felhasz-
nálniuk nyersanyagkészleteink nagy ré-
szét. Így aztán kevesebb munka és keve-
sebb anyag kerülhet mindennapi életünk
háztartásunk apadó készleteinek pótlá-
zására.

— Gondolnunk kell azonban azokra a
testvéreinkre is, akiknek házukon és
kertjeikön kívül más ingatlan vagyonuk
nincs, vagy akiknek még ennyi sincs és
igazán csak két kezük munkájával tart-
ják el magukat és családjukat. Ezeknek,
az ilyen testvéreinknek is lehetővé kell ten-
nünk, hogy annyi nyersanyaghoz juthas-
sanak, amelyből ruházattal láthatják el
— legalább részben — családjukat és
otthonaikat a háztartásukban nélkülöz-
hetetlen vászonmemeiket, ágyneműiket.
A maguk munkájával!

— Segítsünk magunkon!
— Mindazt, amit magunk meg tudunk
termelni, termeljünk meg! Mindazt, amit
magunk elő tudunk állítani — a magunk
terményeiből és a magunk munkájá-
val — állítsuk elő!
— Az EMGE az elmúlt évben már fog-
lalkozott ezzel a kérdéssel. Több ízben

— Felhívom ezért minden gazda-
körünk vezetését, hogy vegye számba
községében azokat a családokat, ame-
lyeknek csak házuk és kertjük, vagy még
ennél is kevesebbjük van és így nincs

földjük arra, hogy kendert és lent ter-
melhessenek. E számbavétel után min-
den gazdaköri vezetőség vegyen berbe
annyi földet, amennyi szükséges ahhoz,
hogy az ilyen családoknak családonként
100 négyzetméteres kender- vagy lenve-
tést rendelkezésre bocsáthasson. Felhí-
vom a gazdaköri vezetőségeket, hogy a
hőbeveendő 1—2—3 hold földet igye-
kezzenek az egyházi tulajdont képező
földekből bérelni, ahol ilyen egyházi bir-
tok van. Ha ilyen birtok nincs, vagy van
de nem alkalmas kender- és lentermelés-
re, ugy más alkalmas területet kell ki-
bérelni.

— A bérelt területre szükséges kender-
és lenmagot is a gazdakörök vezetői
szereznek be, természetesen községük-
ben, vagy a hozzájuk legközelebb eső
piacon. A bérelt földet szántsák fel a
gazdakörök jómódu tagjai, végezzék el a
vetést is közös munkával és géppel (60
kilogramm mag kell holdankint) s a ki-
kelt vetést azonnal adják át 100 négy-
zetméteres parcellákban az arra rászoruló
és a már előzőleg összeírt gazdaköri ta-
goknak.

A kender- és lenvetéssel nincs sok
munka, de ami van, azt már a birtokba
helyezetteknek kell elvégezniük. Legyen
gondjuk a gazdaköri elnököknek, hogy a
vetések gyomlálását minden kedvezmé-
nyezett idejében elvégezze. Ügyelniük
kell a gazdaköri elnököknek arra is,
hogy a kender és len kinyövése, áztatása
és kidolgozása is idejében és rendben
megjörténjék. A kidolgozott anyag aztán
azoké, akik megdolgozták. Ruhát, ágyneműt,
vászonmemeit szőjenek belőle ma-
guknak és családjuknak.

— Felhívom a gazdakörök elnökeit ez
elgondolás minél jobb megvalósítására.
Kérem, sziveskedjenek a központi ta-
dáni, hogy községükben hány család
tart igényt az ismeretett segítségére,
megvalósítható-e a terv és milyen mé-
don. Amennyiben nehézségek merülnek
fel, vagy további tanácsra volna szüksé-
gük kérem sziveskedjenek a kerületi
felügyelőkhöz vagy központunkhoz for-
dulni további utasításokért.

— Hiszem és tudom, hogy gazdaköri
elnökeink megszívlelik felhívásomat és
vállalják ezt a munkát. Olyan kötelezett-
ségnek érzem ezzel elegendő, amelyet min-
den gazdaköri elnök vállalt, amikor az
elnökséget vállalta és amely Egyesület-
ünknek, az EMGE-nek, igazi lényege.

lönlegesen megjelölték.
A német veszteségről illetékes helyen
megállapítják, hogy a bevetett gépeknek
még 1.3 százalékat sem érte el.

**„GAZSZÖNYEG” — AZ INVÁZIO
ELHÁRÍTÁSÁRA**

Zürich. (Tp.). Svájci lapok rámu-
tatnak arra, hogy az angol sajtó újab-
ban többféle új német elhárító, illetve
támadó eszközről számol be. A Daily
Express például arról ír, hogy a né-
metek az invázió elhárítása érdekében
egynevezett „gázszőnyeggel” folytatnak
kísérletet. Ez azonban — mint az angol
lap hangsúlyozza — nem mérgező gáz,
hanem valamilyen gyúlékony gázkeve-
rés. A kísérletek során hosszú esőveze-
téket használtak s ezekből többszáz kilo-
méternyi távolságra lehet a gázlövédé-

ket kilőni. A lövedékek felrobbanása
után fekete gázfelhő keletkezik, amely
azonban nem emelkedik a föld színétől
hét méternél magasabba.

**ÚJ ANGOL PARTRASZÁLLÍTÓ
HAJÓK**

Stockholm. (Rador). A Svens-
ka Dagbladet néhány megállapítást
közöl az új angol hajóipusról, a „tank
andig ship”-ról. Ezt a fajta hajót 1940
ra tökéletesítették. A hajók 4—5000
tonnások és egész hajóhosszban hid van
rájuk szerelve. Ezek a hajók nemcsak
tárgyszárműveket, hanem csapatokat és
ellátási anyagokat is rakodhatnak. A
leereszhető hajóronon az alsó hidról
egyenesen a partra irányíthatók a tan-
kók. A felső hiden lévő tankok elhelye-
zésére és kirakására felvonók szolgálnak.

**KORLÁTOZTAK A BOLGÁR LA-
POK TERJEZDÉLMET.** (Szófia). A kor-
mány rendelete értelmében a bulgáriai
lapok mostantól kezdve csak korlátozott
terjedelemben jelenhetnek meg: he-
tenkénti két ízben hat, a többi napon pe-
dig csak négy oldalon. (Tp).

**SVÉD—DÁN KERESKEDELMELI
EGYEZMÉNY.** (Koppenhága). A DNB.
jelenti: Stockholmban új svéd—dán ke-
reskedelmi egyezményt kötöttek a két
ország közötti clearing-forgalom szabá-
lyozására. (Rador).

Legutóbb

Újabb cáfolat a bolgár béketárgyalások híre

Szófia. (Tp.). Az utóbbi napokban külföldön az a hír terjedt el, hogy
Sismanoff bolgár külügyminiszter tárgyalásokat folytatott a szófiai törö-
nagykövettel, az eszeleges külön-béke feltételeinek meg tudakolása érdekében.
Hivatalos bolgár helyen kijelentették, hogy ez a hír teljesen alaptalan.
Illetékes bolgár helyen megcáfolták azt a hírt is, hogy az egyik volt bol-
gár udvari funkcionárius, Szehoff nérnök, különleges megbízással Törökör-
szágha utazott. Ezzel összefüggésben különböző híresztelések terjedtek el,
amelyek azonban nem felelnek meg a valóságnak. Ezt különben az illető mérnök
maga is megcáfolta. — mondja a szófiai jelentés.

**TERRORISTÁK LETARTÓZTATA-
SA FRANCIA FÖLDÖN.** (Vichy). A
francia lapok közlik, hogy Felső-Savoya
területén az egyik helyen 17 meggyil-
kolt francia rendőr holttestét találták
meg. A rendőröket terroristák gyilkol-
ták meg. Ezekkel és más bűncselekmé-
nyekkel kapcsolatban több letartóztatás
történt. A letartóztatottak eddig
kiosságot ismertek be. (Tp).

Ember volt

Nagyon sovány volt, amikor először találkoztam vele. Mélyen ülő fekete szemé nyugtalanul ugrálj üregében, hosszú, átlátszó ujjai vagy a térdén nyugodtak, vagy a levegőben markoláztak egy láthatatlan szalmaszál felé. Mély torokhangon beszélt arról, amit mindennél a legjobban szeretett: az emberiségről. Mikor kiejtette a szót, mindketten megdöbbenünk, cipőnk orrát vizsgáljuk. Mintha onnan akarnánk leolvasni valamit, mely a bőrre fröcsöcsény sár cseppjei között húzódik, rejtelmesen és természetesen. Nem merem ránézni sokáig. Azt mondták, hogy sorvad a tüdeje. Kényelmetlen volt egy haldokló szájából, torkából hallani a nemes szavakat, melyekért eddig a kitünők éltek. Mintha végrendeletet hallottam volna. Aztán a francia irodalomra terelődött beszélgetésünk, s most már kissé felszabadulva hémiztük a mondatokat az éltet idő alapanyagára, mert a „francia” szép szó ugyan, de nem olyan szép és felelősségteljes, mint az „ember”.

Meggyeztünk, hogy hamarosan megint találkozunk. Várom telefonját, nem jelenkezett. Hallottam, órától-óra betegebb, fél év múlva véletlenül kerültünk össze egy vasárnap délután nyáron, nagy meglepés. Még soványabb volt, magas alakja ingott a nyárban, mintha korhadt fa törzse, ha tövében a fűrés már nagyon mélyen dolgozik.

— Irsz valamit? — kérdeztem elpirulva.

— Semmit — legyintett és köhögött. Majd hozzátette:

— Minek? Nem érdemes, nekem igazán. Vidékre kellene mennem, ott jobban kibírnám... (hosszu köhögés)... a még hátralévő napokat. Tudod, nagyvárosban nem jó betegnek lenni. A város kegyetlen a haldoklóhoz. Ha nem lennék gyáva, akkor már régen megteszem azt, hogy... De ember szeretem volna lenni mindig. És tudom, hogy ez az én számomra annyit jelent, mint farkasszeme nézni egy sorvadással, mely irodalmi betegség. Hiszen tudod, Schiller is! (Gunyosán). Csak hogy én más országban vagyok és nem jut mód, hogy műveket alkossak. Másikpen úgy mondanám, hogy a gyávaság ellen és az öngyilkosság ellen küzdök és megpróbálom, hogy ap. ankiné és észrevehetném, tehát módszeresen haljak meg.

— Hangja fáradt, színtelen volt. Mégis egy hatalmaság tűzét hallottam zúgni, mintha jülem mellett hegesztőlámpa sísteregne. Elbucsuztunk egymástól, s mikor nedves keze kicsuszott kezemből, az a látomás rémített, hogy szakadék szélén állunk s ő hanyattvágódva lezuh.

Mikor meghallottam, hogy meghalt, elszégyeltem magam. Igazságtalannak tartottam, hogy ő már nincs, mi még vagyunk. Eszembe jutottak nemeshang, szép cikkei, szeretettel és elégtétel-lel olvastam őket. Többet nem ír, nem olvas Racine-t. S most nem kell közel harcolni vívnia nem a hőmérővel, hanem az öngyilkossággal. Ember volt

SZABO ISTVAN

— Javíttatják az aradi állami házaskat. (Saj. tud.) Az állami házak aradi felügyelősége elhatározta, hogy a kezelésben lévő épületek sürgős javítani valóit elvégezteti. Ezért felszólított mindazokat az iparosokat akik háztetőjavítással vízvezeték-szereléssel és csatornázással foglalkoznak, hogy közeljövőben a felügyelőséggel.

— Meghamisított keresztlevelet. (Saj. tud.) Az aradi rendőrség népszerű ügyhivatalának egyik tisztviselője észre vette, hogy egy nála új személynévvel igazolványért jelentkező Lazar Sándor kijavított keresztlevelet mutat fel neki. A közokmányhamisítást elkövető fiatalombert átkísérték az ügyvezető onnan pedig most a bíróság elé került törvényszék hat hónapi fogságra ítélt beszámítva a büntetésbe a vízszálat fogságban eltöltött három és fél hónapot.

Márc. 9, csütörtök
R. kat.: Franciska
Prot.: Franciska
Ortod.: 40 vértanu

Napkelte: 6,27 ó.
Napny.: 17,56 ó.
Holdkelte: 17,23 ó.
Holdny.: 6,29 ó.

A Déli Hírlap megjelenik mindennap a vasárnapokat és ünnepeket követő napok kivételével. — Szerkesztőség: Timișoara I., Bul. Regina Maria 8, távbeszélő 50-78. Kiadóhivatal: I., Piata Brătianu 3, távbeszélő 23-10.

Előfizetési ár a lap hához való kézbesítésével vagy postán küldve: Egy hónapra 140 lej, három hónapra 400 lej. Egyes szám ára 5 lej.

Kéziratokat nem őrünk meg és nem küldünk vissza, még abban az esetben sem, ha erre külön megkérték.

Aradon előfizetések, felszámolások Metian-u-utca 6, hirdetések Eminescu-utca 4, számalatt, Reclama Irodában. Távbeszélő 17-11.

— Pályázati hirdetés. Az auid-nagyenyedi Behlen-kollégium rektori hivatala pályázatot hirdet egy irattárkezelő gépipronői állás betöltésére Pályázati és fizetési feltételek a kollégium rektori hivatalában megtudhatók Pályázati kéresek 1944. március 20-ig, adandók be. Elekes Viktor, rektor-professzor.

— Elítélt aradi szerencsejátékosok. (Saj. tud.) Az aradi Bucuresti-fele vendéglőben a múlt év őszén a rendőrség ellenőrzést tartott és több személyt, akik nagyobb összegben kockáztak, bíróság elé állított. Az aradi törvényszék Tulhurea Aurel, Popa Ioan Jordant, Karde. Dezsőt és Popa Iliet pénzbírságra ítélte.

— Munkások fürdési alkalma. A timișoarai-temesvári társadalombiztosítási hivatal közli, hogy a munkaügyi minisztérium a társadalombiztosítás keretében biztosított munkásoknak díjtalan fürdőt bocsát rendelkezésre. A fürdésre való előjegyzést hétköznapon délelőtt a pénztárnak Regina Maria körút 13. szám alatt levő épület első emeleti 8. számú hivatali helyiségben eszközlik. A jelentkezők hozzák magukkal betegsegélyzői könyvecskéjüket. A fürdés az 1. számú tanoncotthonban lesz.

Két vonal között

Szerez örömet az olyan valakinek, akit a festi rutsága miatt kedveletlenül nézel.

Okos ember az, aki saját fejére rak tüzet? A haragvó ember ezt cselekszi.

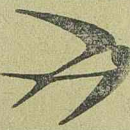
Délelőtt végezték azokat az értelmi munkákat, amelyekhez erő és vilárgesség kell, a délutáni időre hagyják az olvasást és a művészetvel való foglalkozást.

Az élet munka, de az ember nem hőreség.

GÁRDONYI GÉZA

A DÉLI HIRLAP KIADÓHIVATALA sajnálatos közli mindazokkal, akik ez után kívánnak a lapra előfizetni, hogy a példányszám korlátozott voltára, valamint arra a körülményre való tekintettel, hogy az utóbbi időben az utcai árusítás csökkentésével új előfizetőket vett fel, egyelőre újabb előfizetési jelentkezést nem fogadhat el. Mielőtt a példányszámában változás történik, a kiadóhivatal ismét készséggel áll rendelkezésre a jelentkezőknek.

— A villamosban talált tárgyak. A timișoarai-temesvári villamosvasút kórszájában legutóbb egy rókaprémét műszaki könyvet, balkezre való női bőrkesztyűt, ballábra való női sárcipőt, egy nár gyermek-kesztyűt, között női kesztyűt és egy baleset-bejelentőlapot találtak Megjálalták továbbá Zsamaru Mária és Pászai Ioan tanuló személyazonosság igazolványát és Nauer Viola iskola-bejegyzési könyvét. E tárgyakat igazolt tulajdonosa a rendőrkészletre közzéaztatási osztályán, a 80 számú hivatalbar veheti át.

Szeretné megvenni a legjobb felelős könyvet? Minden hangya-írásban kapható! Kötötje 190 lej

— Erkölcrendészeti razzia. A timișoarai-temesvári rendőrség szociális osztálya az egészségügyi hatóságoktól karöltve razziaát rendezett. A razziaán megfelelő indokok alapján 26 nőt vettél őrizetbe.

(*) Dr. Acél Már fogorvos átserélné 110 voltos gyertyaegő: 185 voltosra. Uf cím: Timișoara II., Mareșal Joffre-utca 1. I. emelet.

— Mozik műsora. Március 8, szerda: Arad: Aro: „Ha újra kisül a nap”, Capitol: „Az élet orkánja”. Corso: „A sátán völgye”. Forum: „Homályos utakon”. Royal: Hamupipőke”. Urania: Egy különös éjszaka”. — Timișoara-Temesvár: Apollo: Veronika”. Capitol: Monte Cristo gróf” (II. rész). Corso: „Vérző ajkak”; Thalia: „Józsa, a barátóm”.

(*) Eljegyzés. Maccsi Erzsike, Lugoj és Zahner György, Timișoara, jegyesek.

(*) Házasság. Tanczos Duci és Crasny Viktor textilmérnök és hó 4-én házasságot kötött. (Minden külön értesítés helyett).

(*) Köszönetnyilvánítás. Hálásan köszönjük mindazoknak, akik szívből szeretett édesanyánk, nagyanyánk, anyósunk, testvérünk és rokonunk, özv. Weifert Gusztávné Pánits Lujza elhalálása alkalmából vigasztaló szavaikkal, a temetésen való megjelenésükkel, koszoru- és virágajándékaikkal ezekben a nehéz órákban együttérzésüknek kifejezést adtak. A gyászoló család.

(*) Halálozás. Molnár Dezső, timișoarai II. kerületi, Bontila-utca 33. szám alatti lakos, a Schwarz Testvérek bormagykereskedésének több évtizeden át volt tisztviselője, e hó 4-én, hosszas szenvedés után elhunyt.

— Szilárd jelleműnek kell lenni a házasságban. Én például a házasságunk első napján megtiltottam a férjemnek az ital- és a dohányzást. — És lemondott ezekről a káros szenvedélyekről? — Nem tudom, azóta nem ittam.

Rendeletek, intézkedések

ARADI ELSŐ OSZTÁLYU NYILVANOS FOGYASZTÓHELYISÉGEK ZÁRÓRAJA. Az aradi első osztályu nyilvános fogyasztóhelyiségek éjszakai zárórája egy óraker van. Az illetékes hadtestparancsnokság közvetlenül értesítette az érdekel vendéglőtulajdonosokat az új záróráról.

ETOLAJ KIOSZTÁSA TIMISOARA-TEMESVÁROTT

Timișoara-Temesvár város közéletne zési szolgálata intézkedett, hogy ezentul csak azok a kereskedők kapnak étolajot kiosztásra, akiknek megfelelő edényül van. Legalább 100 kilogramm olaj befogadására való edénnyel kell rendelkezniük. Tekintettel arra, hogy legközelebb ismét olajkiosztás lesz, a kereskedők március 10-ig irásban jelentsek be a közéletne zési szolgálatnak, hogy milyen irtaralmu edénnyel rendelkeznek az étolaj átvételére.

KIKNEK KELL BEIRATKOZNIOK AZ ARADI TEJHIVATALBAN

Az aradmegyei állatorvosi hivatal te datja, hogy a létesítendő tejhivatalban amely a vármegyei állatorvosi hivatal hatáskörében fog működni (Popa Gheorghe utca 4), március 15-ig be kell iratkozni a tíz tehénnél több tehénnél bíró tejgazdaságoknak és a tejet és tejterméket árusító, illetve készítő kereskedőknek, azaz iparosoknak. Két kérvényt kell benyújtani, az egyikben megjelölik a címet és a napi tejforgalmat, valamint azt, hogy miképpen készítenek a tejből és hol árusítják, a másikban pedig azt kell feltüntetniük, hogy melyik községben szerzik be tejszükségletüket.

Hetvenhat öngyilkosság egy év alatt

A timișoarai-temesvári ügyesség 1943. évi ügymenetéről most készítette el Craciun Ioan irodagazgató az összefoglaló kimutatást. 1943-ban a timișoarai-temesvári ügyességhez 29.659 beadvány érkezett, külön kimutatás készült az elmúlt évi öngyilkosságokról. Eszerint az ügyesség e múlt évben 76 öngyilkossági esetet vizsgált meg. A legtöbb életunt felakasztotta magát: szám szerint 55. Agyonlőtte magát 6 életunt, 6 pedig megmérgezte magát. Az utóbbiak közül 3 luminállal, 2 maróllúggal, egy pedig ópiummal mérgezte meg magát, 5 életunt a vízbe ölte magát, egy az ütőerőt vágta át, egy a torkát metszette keresztül, egy a vonat elé ugrott, egy pedig levelelte magát az emeletről. Legtöbbször gyógyíthatatlan betegség miatt végezték az életükkel, szám szerint 27-en. Az életuntak közül 7 magas kora miatt érezték nyűgnek a földi életet, 9 idegban miatt, 4 anyagi gondok miatt lett öngyilkos. Csaklái okokból kifolyólag 6, iszákossgág következtében 5 dobta el magától az életét. Szerelmű bánatukban hárman vetették véget az életüknek, ketten a hatóságij eljárástól való félelmükben menekültek a halálba, egy öngyilkos pedig az atyja halála miatt elkeseredésében ölte meg magát. Végül 8 öngyilkossági esetben a végeztettt okát nem lehetett kideríteni. Nemzetiségük szerint az öngyilkosok közt volt 39 német, 15 román, 13 magyar, 4 zsidó, 2 szerb és 2 bolgár.

— Ügyeletes gyógyszerítarak. Március 8, szerda: Arad: Kárpáji dr. (a hegyajjai villamos állomás mellett), Dick dr. (Mareșesti-utca I.) — Timișoara-Temesvár: Belváros: Jahner (Libertati-tér) és Vasile Alexandri-utca sarok), Gyárváros: Marinescu (Joffre-utca 4), Erzsébetváros: Bianu (Miron Costin-utca 1), Józsefváros: Neurohr (Preyer-utca 1), Mehalta: Corvin (Closca-utca 18). — Fratelia-Ujkiroda: Panajoth. — Freidor-i-Szabadfalu: Bonomi. — Március 9, csütörtök: Sibiu-Nagyszombat: Müller (Regele Ferdinand-tér 10.)

Folyóiratunk a HAVI SZEMLE Megrendelhető: ARAD, Str. Brătianu No. 2-4

EGÉSZSÉGÜNK

Gyermegészségügy

BULGARIA GYERMEKVEDŐ INTÉZETE

A bulgáriai gyermekvédő intézeteket az állam 56.701 lévával támogatja évente. 1941-ben volt Bulgáriában 8 csecsemő-otthon, 40 gyermekmenhely, 4169 enedlő szegény gyermekek étkeztetésére, 133 rakközi otthon és 154 nevelőintézet. 1941 nyarán majdnem minden faluban megszervezték a nyári napközi otthonokat, amelyekben a mezőgazdaságban elfoglalt szülők gyermekeit gondozták.

HARC A CSECSEMŐ- ÉS GYERMEK-HALANDÓSÁG ELLEN

A csecsemők és gyermekek halandósága ellen a keletporoszországi Königsbergben több tudós felvette a harcot és erre a célra kutató társaságot létesített, amely évente 10.000 márkával jutalmazza azt a kutatót, aki a fontos kérdések megoldása tekintetében a legtöbbet munkálkodik. 1943. végén ezt a díjat dr. Domagh orvos kapta, aki új gyógyszerek bevezetésével kimagasló eredményeket szerzett a csecsemő- és gyermekhalandóság leküzdésében.

GYERMEKNAPLÓK VEZETÉSE

Az anya által vezetett feljegyzések a gyermek testi és lelki fejlődéséről a nevelésnek nagyváltékú adatokat szolgáltatnak és a későbbi pályaválasztásban is adhatnak támpontokat. Hozzájárul a napló a gyermek jó és rossz tulajdonságainak korai felismeréséhez. A napló megmutatja azt is, hol kell korlátozni és visszatéríteni, hol bátorítani és ösztönölni a gyermeket a fejlődésben. Az anyának tudnia kell a lényegest a lényegtelenről megkülönböztetni. A napló a születés napjával kezdődik. A testi és szellemi fejlődésről a feljegyzéseket elkülönítve tartjuk. Jegyezzük fel a születés napját, óráját, a súlyban és anyagában való gyarapodást, mit és hányszor eszik, a fogzás beálltát és a megbetegedéseket. Majd az első mosoly, az első hangok, az első fejjelmozdulat, a tárgyakra felismerése, a mászás és járási kísérletek következnek a naplóban. Vezessük be a gyermek szókincsét a naplóba, kérdéseit, szociális magatartását a környezetéhez és egyáltalában minden apróságot, amit a gyermek mond, tesz és ne mulasszuk el feljegyezni minden életnyilvánulását. Mikor a gyermek később növekedni kezd és értelme fokozódik, természetesen nem szabad tudományt szerzenie a róla szóló napló létezéséről. Gyűjtsünk albumba nemcsak a gyermekről időközönként készült fényképeket, hanem az általa készített kezdetleges rajzokat, ábrákbanymásokat, később az általa írt fogalmazványokat és leveleket is.

NÖNEVELES BULGARIÁBAN

A bolgár kormány mindent elkövet, hogy a leányokat nemcsak jó gazdaasszonyokká, hanem jó leendő anyákká is nevelje. Az elmúlt évben a falvakban 560 időszakos iskolát szerveztek fiatal leányok részére. Ezekben főzésre, háztartások vezetésére, konzervkészítésre és varrásra, de főleg a női egészségügyre, a gyermekápolásra és az anyasággal járó teendőkre oktatták a növendékeket. A múlt évben több mint 19.000 fiatal bolgár leány látogatta ezeket az iskolákat, amelyeknek célja az, hogy a leendő nemzedék számára képzett anyákat neveljenek.

CORSO-mozi, Arad

Távbeszélő 23-84. Adás 3, 5, 7, 9 órákor

Bej. szám 96 6-1939

Márciusi műsorunk első filmje

A sátn völgye

A filmek királya, MARIN ABERTI

A sátn völgye

szépség filmje, OSVALDO VALENTI

A sátn völgye

az igazalom filmje, CARLO NINCHI

Váltsa meg jegyét előre.

Becs

A tavaszi divatban komoly kiállítás van a kétrészes (spenceres) ruhák beérkezésére. A kosztümök részben huzott szoknyával készülnek, ezekhez rövid, testhez álló kabátokat terveznek. Nagy divat a fekete kosztüm, szűk szoknyával és háromnegyedes kabáttal, dus, fehér zsabóval. Igen ajánlják a dolgozó nők számára a homokszínű kétrészes, sálgaléros szövetruhát, tűzessel díszített zsebekkel és háromnegyedes ujjakkal. Divatos a barna szövetes szoknya, sokszínűsítők, kézzel kötött, zárt nyakra ujjassal és vattabélésű tűzött barna kabáttal. A mai anyagihiányban igen célszerű a fahéjbarna drappelejt szövetruha, két szemberáncos szoknyával. A színösszeállításhoz nem kell ragaszkodni. Lehet kéket szürkével, feketét szürkével vagy kockással összehozni. Divatos a galambszürke jersey-kosztüm egysoros gombolással, kettős zsebbel, a szoknya pedig sima.

Berlin

A Nemzetközi Sajátosságok Jelentő: Sajátosságos módon mentette meg egy mechanikus egyik karta-sa életét. Az illető egy zárt helyiségben benzínmotorral dolgozott. A benzín-gáz elklábilta, úgyhogy ajtúnak zuhant a földre. Amidőn karársa utána akart nézni, hogy mit csinál, az ajtó zárva találta és a kulcslyukon benézve, észrevette, hogy a szerencsétlen ember eszméletlenül hever a padlón. Rögtön sejtette, hogy mi okozta a szerencsétlenséget és juttatja, hogy a szerencsétlen embernek (első sorban friss levegőre van szüksége). Felkapta a közelében heverő porszivót, és azzal a kulcslyukon át friss levegőt szivattyúzott az elzárt helyiségbe. Amidőn az ajtó feltörték, az éhes és ki-sérletek gyors sikerrel jártak, mert a beszivattyúzott friss levegő megtette hatását. — A legújabb kutatások eredményeképpen megállapított nyert, hogy a hajók és különösen a tókehal-hásmirigy kiválóan alkalmasak inzulin-készítésre. Norvégia egyévi tókehal-termelése körülbelül tízezer tonna felel meg Németország évi inzulin-szükségletét. Az inzulin eddig kizárólag emlősállatok hásmirigyéből nyerték, a legutóbbi kísérletek azonban beigazolták, hogy a halból nyert inzulinpreparátumok sokkal tartósabbak. Az előállítás is egyszerűbb, mert a halak hásmirigyei 50—100 százalékkal több inzulint tartalmaznak, mint az emlősállatoké mirigyei.

Tokio

Japánban megállították, hogy csecsemőket vi-gyenek színházba. Az intézkedést azzal indokolták, hogy a csecsemők sírása rendkívül zavarja az előadásokat. A japán nők egy-része most inkább nem megy a színházba mintsem otthon hagyja csecsemőjét. — A japán lapok írják, hogy a mai hábo-ruban használt gyújtóbombák őseit a kínaiak már a XIV. században használták. Gyújtóbombáik zárt cserépedények vol-tak, amelyeket könnyen gyűlö és a tűzet maguk körül gyorsan terjesztő anyagok-kal töltötték meg. Ezeket a gyújtóbombá-kat hajítógépekkel dobálták az ellensé-ges táborba, vagy az ostromlott városba, ahol azok az ütődéstől lángra lobbantak.

Paris

A francia Pi-renneusokban, majdnem háromszáz méter magasságban épült a Pic du Midi csillag-da. Kifűnő ut vezet oda, amely azonban a csillagda alatt csak százötven méter mélységig vezet, mert a tudósok feltöt-ték azt, hogy a járművek által felvert por esetleg befolyásolhatja a megfigye-lés munkáját. Az új csillagvizsgáló áll-

mást tökéletes műszerekkel szerelik fel. Az állam ötven millió frankot szánt erre a célra. Az új műszerekkel ki lehet majd kutatni a csillagos égbolt megannyi meg-olddásra váró titkát. 1937-ben az intézet-nek még csak egy aránylag kicsiny tel-eszköppje volt, az a műszer amelyet most állítanak fel, eddig sohasem kép-zelt teljesítményekre képes. Az új tel-eszköpp szája másfél méter széles, hosz-szúsága tizenhét méter, súlya pedig százötven tonna. Segítségével először majd azt kísérlik meg, hogy lefilmezzék a Mars bolygót, aztán sorra kerül a hold és mindazok az égitestek, amelyek leg-közlebb vannak a földhöz. — Francia-országban most készülnek a nemzeti szemlélyazonosság igazolványok. Ebből az alkalmából egy utasig mezelemlézik Patti Arbelina cannesi kalandjáról. A vi-lághírű énekesnő nagyobb összegű pénzt kapott, de a pósthivatal főnöke vonako-dott azt kiadni, mert a művész nő nem tudta személyazonosságát igazolni. Patti azonban nem jött zavarba — énekelni kezdett, — csakhamar számos hallgató vette körül és elragadva mondták: ez Patti, így csak ő tud énekelni. A művészi igazolás után, a pósthivatal készségesen kifizette írás nélkül is a pénzt.

Róma

Most volt Gabriele D'Annunzio (valódi ne-ven Rapagnetta) olasz költő halálának tizedik évfor-dulója. A Duca ez alkalommal fiának, Romano-nak társaságában megjelent az olasz nemzet nagy halottjának sírjánál és koszorút helyezett el azon. A Duca azután meglátogatta a D'Annunzio em-lékére emelt múzeumot, színházat és a nagy emlékműnél felszartat „Puglio” ne-vű hadhajót, amely egykor a költő tulajdona volt. D'Annunzio nemcsak a legzeneiblen zenész, remekbe alkotott, ne-mes formájú verseket írt, hanem az első világháborúban repülőtszít és egyéb ka-rióni tevékenységei fejtett ki, mely érde-méért a hercegi címet is megkapta.

Lisszabon

A portugál la-pok írják: A washingtoni kor mány Panama-ba hívta Henry J. Kaiser, hírneves épít-tészt, aki kidolgozza az erősírámu hajó-gyártási tervet. Kaiser azonban nem is hajógyárast, hanem gát és zsilipépítő szakember. Ő vezette a Boulder-gát és a Shasta-gát építkezését és e munkáját oly tökéletesen végezte el, hogy a világ összes szakemberei csodájára jártak a két gátnak. A csatorna három zsilip-esoportját már régebben megkezdték, úgyhogy ha bármelyik zsilip-esoport el-len merénylet történne, a második zsilip-esoporttal még mindig fenn lehetne tar-tani a forgalmat. A gátak azonban nin-csenek ily biztonságban. A Panama csatornát a Gaun- és Miraflores tavak víze táplálja. Mindeket tő azonban a teng-r színe alatt fekszik. Ha valamelyik víz-gyűjtőgát elpusztulna, a mögötte felhal-mozott víz azonnal elárasztaná a csator-nát és környékét. A haditechnika és a re-pülés mai fejlettsége mellett nem lehetet-lenség megátadni a Panama csatorna gátjait. Elég ha egy önfeláldozó repülő bombázó géppel ráveti magát a gátra, akkor csakhamar megszakadna az össze-köttetés az Atlanti-óceán és a Csendes-óceán között, s a hajók a nyolcvanegy kilométeres csatorna-ut helyett, csak Amerika legdélibb sarkánál a Horn-fok-nak megkerülésével jutnának el az egyik világtegererről a másikkra. Ez husz nappal meghosszabbítaná az utazást. Minden-jel arra vall tehát, hogy a washingtoni kormányban a meghívott Kaiser gát szakérővel komoly céljai vannak, s a Panama-csatornánál rövidesen nagy épít-kezések lesznek.

Látogatás a limisozrai-lemesvári Szent Erzsébet-otthonban

Hatvanegy gyermekszáj alacsony hosszú asztal mellett szorgalmasan és jólégyvel fogyasztja a jóllátú, édes mákos metéltet, amikor belépünk. Az apró emberkék — fiuk és leányok vegye-sen — abban a szempillantásban felpat-tannak székeskéikről és együtemben mondják a köszöntést. A vezető Reichardt Kató tanítónő intésére azám-leülnek és folytatják ebédjüket, amely-nek előző fogása kifűnő krumpliceves volt, amelyből — akárcsak a mákos tész-tából is, — tetszés szerint két adagot is kaptak. Valamennyi gyermek különben igen jóláplálnak látszik.

Timisoara-Temesvártól a jőzsefvárosi missziós nővérek felkén van az otthon, amelyet a szegényeket, de különösen a gyermekeket pártfogoló és segítő Szent Erzsébetről neveztek el. Most januárban múlt egy esztendeje, hogy az otthon megnyílt. Létrehozta az igazi, mélységes felebaráti szeretet. A jőzsefvárosi plébá-nia vezetője, Metzger Márton dr. prépost és több katolikus férfi elgondolása volt, hogy a munkába járó szülők gyermekeit nem szabad magukra hagyni. Ha az utcán csavarognak, könnyen elzillennek, ha pedig a szülők feltő óvatosságából rá-juk zárják a lakást, akkor játék közben — mint arra már számtalan példa volt — könnyen szerencsétlenséget és kárt okoz-hatnak. Mikor az eszme felmerült, nem sokat latogattak, hanem nyomban életre is keltették azt. A Szent Erzsébet nap-közi otthon aztán hamarosan meg is va-lóult és kapuja megnyílt felekezeti és nemzeti különbség nélkül minden szegény gyermek előtt. A szülők reggeli munkábanemethozzák csemetéiket és este értik jönnék. A gyermekek az inté-zetben kapnak reggeli, tízórai, két fo-gásból álló ebédet és uzsonnát. Napköz-ben versikéket, meséket, játékok, kéz-űgességeket és némi rajzolás is tanul-nak. Ez a napközi gyermekotthon min-egy előkészítő az iskola számára és ne-velő hatása igen nagy. A szellemi vezeté-s a Borsiczky Ötönő elnöklété alatt álló missziós nővéreké, a tényleges vezetést tanítónő végzi, aknek egy dada segéd-kezik. Dehűtán a gyermekek külön és télen jól fűtött hálóteremben egy órára lepihennek aludni. A gyermekek ezen-kívűt állandó orvosi felügyelet alatt áll-nak.

Mikuláskor és karácsonykor nagy ün-nepségeket rendeznek, amelyeken a gyer-mekek téli ruhát és sok egyéb jót kaptak. Most már izgatottan várják a husvétit nyulacsokát, amely piros tojást és az édes cukorkát, süteményt hozza. Versikéket is tanulnak már husvétra.

Dicsőrejet érdemlő emberbaráti intéz-mény a Szent Erzsébet-otthon, amelynek növendékei az időjárás szerint 30 és 60 között váltakoznak és valamennyien két és hat év közöttiek. Fenntartását a pa-rochia vállalja magára, amit nemeselektű emberek adományai tesznek lehetővé. Kifűnő erkölcsi befektetés minden ado-mánv, amelyet a Szent Erzsébet-otthon-nak szánnak. k. e.

Rádió

- MÁRCIUS 9, CSÜTÖRTÖK
BUCURESTI: 6.55 H és Z. 12.45 H. 13 Z. énekekkel, 13.50 H németül, 14 H, 14.15 Közlemények, 14.30 Szóalkotató műsor be-széltek részére, 15.30 Katonák üzennek, 18 E. 18.15 H németül, 18.30 Z, 19.15 Z, 19.45 Közlemények, 19.50 H, 20 Z, 20.40 F, 21 Z, 22 H, sport, 22.20 Z.
RADIO MOLDOVA: 12.30 Z, 13 F, 13.10 Z, 13.30 H, 13.45 Z, 18.30 Z, 19 E, 19.15 Z, 19.45 Ének, 20 E, 20.15 Z, 21 H, 21.35 Z.
BUDAPEST I.: 7.25 Torna, 7.45 Z, 8 H, 8.15 Z, 9 H német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven, 9.30 Z, 11 H, 11.15 Z, 12.15 Z, 12.40 Külföldi híradó, 13.10 Z, 13.40 H, 15 Z, 15.30 H, 16 Z, 16.30 E, 17.10 Dalok, 17.20 Z, 17.45 H, 18 Mezőgazda-sági E, 18.25 Z, 19 E, 19.15 Nóták zené-s, 20 Hárfá, lant, 20.30 Z énekek, 21.25 Műteremsarok, 21.35 Z, 22.10 Magyar ze-neszerzők, 22.40 H, 23.10 Német nyelvű angol és francia nyelven, 23.40 Z, 24.10 H.

A LÉGVÉDELMI MUNKAKÖTELEZETTSÉG MEGVÁLTSÁSAKÁNAK BEFIZETÉSI RENDJE

Timișoara-Temesvárott a városi pénzügyi hivatalban a kétnapos légvédelmi munka kötelező pénzben való megváltásának rendje ma és holnap a következő:

1944. MÁRCIUS 8-ÁN, SZERDÁN:

Az I. kerületből a Brutus, Plato, Dima, G. Grigorescu utcák, a Marasesti-tér, az Oituz, Serg. Musat, Matei Corvin, Paul Chinezul utcák lakosai és az Aradului-ut 2-12. szám alatti lakosai.

A II. kerületből a) a Bontila, M. Nicoara, Balas, I. Klein és Boliac utca lakosai, b) a Volta, Simens, Marconi, Col. Braun, Edison, Constantin cel Mare és Irlanda utcák lakosai.

A III. kerületből a Satu Nou, Guttenberg, I. Decembrie, Severin, Aries, Sarcul, Craiova, Retezat, Bucegi, Bihor, Röntgen, Reteganul, Crișul, Someșul, Cerna, Carpăți, Sf. Dumitru, Negoii, Bradul, Stejariului, Japonia, Tolstoj, Glad, Eneasz utcák lakosai és a Sagului-ut 1-53. szám alatti lakosai.

A IV. kerületből a M. Guttenbrunn, Jiul, Vespasian, Seiller, Muresanu és Bolinteanu utcák lakosai.

Az V. kerületből a Madona, Tacit, Umbrei, Barierei, Belgrad, Ciclop, Rasboieni, Trifoiului, A. Muntean, Marinescu, Nepos, Menelaus, Magdi, Roșiorilor, Sacului és Marginelor utcák lakosai jelentkeznek.

1944. MÁRCIUS 9-ÉN, CSÜTÖRTÖKÖN:

Az I. kerületből a Coșbuc-utca, Unirii-tér, Tepeș-Voda-utca, Luther-tér, Lenau, Solon, Goliat, Zurobara, Olimp, Iași, Titan, Tapia utcák lakosai és a București-utca 1-5. és 2-8. szám alatti lakosok.

A II. kerületből a) a V. Carlova, Vulcan, Mircea cel Mare, Verde, Dionisie, Tirticus, Istoria, Cercel Voda, Herodot, Apateu, Biftolia, Pindului és Batania utcák lakosai; b) a Bresselmayer, Kimmel, Lpovei és Mormintilor utcák lakosai.

A III. kerületből a Buzdugan, Iris, Mures, Chiriac, Ranetti, Hebe, Hold, Lidia, Leta és Kálneker utcák lakosai.

A IV. kerületből a Gh. Pop de Basesți és a Gh. Baritiu utcák lakosai.

Az V. kerületből a Licu, Udrea, C. Rosetti, Manole, Gr. Alexandrescu, Agricultorilor, Schwicker, Tiburului, Livezilor, V. Crișului, Ciocarliei és Bruxel utcák lakosai. (Folytatjuk)

Apróhirdetések

ONALLÓAN dolgozó kalaposnőt és kifizetőként azonnal alkalmaz a Pappkalapszalonn, Arad, Regina Maria-körút 17. Bej. szám 5292/936. (1000)

MŰVELT lakótársat keresek kedvező bejárattal, butorozott szobába, csendes magánházban. Arad, Balasa-utca 180. A kapu mellett az ablakon tessék kopogni. (1001)

ÚJ NŐI KABÁT ruhák, deszkák, mindenféle házi holmik eladó. Arad, Griji-utca 83/a. (1002)

ARO-MOZI, Arad

első kőről **MARIA DENIS** eddigi legjobb alakítása egy az „isten veled, tanár ur” felelhetetlen sikerű filmhez hasonló tágykörben

Az ifjuság

Mindenki filmje. Az ifjak jelen. Az időseknek mult a. Mindenki filmje. A szabad évek érvénytelenek. Meg csak ma és holnap újra kisüt a nap.

KÖZÉPKORU mindenes házvezetőnőt kéttagu családnál alkalmaz március 15-ére. Cim Reclamában, Arad, Eminescu-u. 4. (1003)

FÖLDBIRTOK, 170 katasztrális hold. anyástul eladó. Arad, Episcopiei-utca, 29. (1005)

ELADÓ Sirian 3 hold szőlő, gyümölcsfákkal és teljes felszereléssel. Cim Reclamában, Arad, Eminescu-u. 4. (1006)

LAKATOSMŰHELY berendezése eladó. Arad, Badea Cartan-tér 6. (1004)

KERESEK uricsaládnál két férfi részére két- vagy egyszobás lakást, fűdősobát, teljes ellátással vagy a nélkül, akár butorozva, akár üresen. Vársárhelyi. Arad, Regele Ferdinand-körút 36. Távbeszélő 17-28. (1007)

MAGÁNOS háztulajdonosnő gondozásba venne nyugdíjast vagy iparost, akiknek biztos megélhetése van. Arad, Sava Raicu-utca 151. (1008)

SZŐLŐT megvételre keresek. Deutsch Károly, Arad, Goan-utca 3, első emelet. Bej. szám 7983/1936. (1010)

Limesorai Pemesvári CORSO-MOZI Előadások 3, 5, 7, 9 óra Távbeszélő: 38-95 Bej. szám 6-110-1939

A „Huzd rá, cigány!” főszereplőinek legújabb alakítása: **TAUNO PAULO** és **REGINA LINNANHEIMO**-val: **Vérző ajkak**

HAZASPÁRT alkalmaz fényképész. Arad, Saguna-ut 90. (1009)

KÉZIKÖTŐGÉPET 25-30 cm szélesét, 6-8-as vagy 10-es számú keresek megvételre. Cim Reclamában, Arad, Eminescu-u. 4. (1011)

FÜSZERÜZLET berendezése eladó. Erdéklődni Aradon, a Horváth-szállóházban lehet. (1012)

ATMENETI férfikabát, 40-es cipő, valamint ülő-fürdőkád eladó. Timișoara III., Romulus-u. 11. Alsó csengő 1-4-ig. (1502)

ÖNÁLLÓ ÉGETŐT cserépgyárba, ugyszintén vizsgázott gépapolót, fűtőt, lakatost, kovácsot keres vidéki iparvállalat. Jelentkezni lehet Timișoara IV., Müller Guttenbrunn-sor 12 alatt, a portánál. (331)

A hurut új kezelése
A hurut elhanyagolása súlyos bonyodalmakat okozhat: nehéz lélekzést, légcsőhurutot, középfülgyulladást, stb.
A RENIOL, az új gyógyszer, teljesen különbözik az eddigi szokásos módszerektől. Azzal, hogy labdacsookban kerül forgalomba, használatához alig kell víz, tökéletesen hat még a legmakacsabb hurut esetében is.
A RENIOL kapható minden patikában és drogériában.
Főlerakja: **ASFAR-laboratorium**, București, Olari-utca, 11.

JOALLAPOTU, nagy, használt ládák eladó. Căjka-kötszövőgyár, Arad, Căncăzino-utca 33. Bej. sz. 10535. (1013)

KIFOGASTALAN vasalónót alkalmazó állandó munkára Kuhl kelmefestő. Arad, Romul Veliciu-utca 9. Bej. szám 539. (1014)

BUTOROZOTT szoba (nem különbejárattal) kiadó egyedülálló férfinek. Timișoara IV., Müller Guttenbrunn-sor 7, 14. ajtó. (1503)

DŐSEEB bejárónót a délelőtti órákra keresnek. Timișoara IV., Tudor Vladimirescu-sor 27, 7. ajtó. Singer. (1504)

HOYAI-mozó, Arad ALEXANDRU UTCA 2 Távbeszélő 19-33

3-7 éves gyermekeknek **Hamupipőke**
Roberto Vito, Silvana Jacobino, Paolo Stoppa mindent felülmúló a kiadásával.
Az előadások kivéve este: 2 30 4 10, 5 50, 7 30 és 9 10-kor kezdődnek.

MUNKÁSLEANYOKAT és fiatal lakatosokat könnyű munkára alkalmaz Reomet, Arad, Mozioni-utca 30. Bej. szám: 820/940. (1015)

EGYSÉGES gyorsírást és tizufjas gépirást (kaleírast) tanít Péterffy, Arad, Dna Balasa-utca 184. (1016)

ASZTALOSNAK vagy bognárnak kiadok munkát. Timișoara II., Mătasari-lor-u. 36. (1499)

TRAFIK eladó. A helyiség más üzletnek is átadható, ha az illető nem kapna trafikengedélyt. Cim: Timișoara I., Ungureanu-u. 13. (1406)

CAPITOL MOZI, Arad Előadások 3, 5, 7, 9 óra Távbeszélő 23-22

Ma és a következő napokon: Rendkívüli sikerrel fut. Ezek és ezek gyönyörű köntek **Luisa Ferida** és **Gino Cervi** drámai filmjében: **Az élet orkánja** Tolangások elkerülése végett jegyelővétel. **Huzdó.**
Következők: **DUN CEZAR** és **DI BAZAN**

PÉKSEGEDET alkalmaz Fischer József, Arad, Virginia Hotoran-utca 25. Bej. szám 3248. (1017)

TÜZALLÓ Wertheim-kazetták, 38-as női félelő eladó. Timișoara IV., Carol-körút 46, 1. ajtó. (1506)

PERZSASZÖNYEGET, nagyot, kovácsolt ékező-készletet, 12-személyes ezüst evőeszközt veszek. Timișoara, távb.: 48-37. (1501)

REGI NYAKKENDŐBŐL újat készít Szűts, Timișoara I., Diaconovici Logakörút 20, 3. ajtó, földszint.

ZSIROSDÓNT, kifogástalan, 10-12 kilóst vennék. Ajánlatokat árjelölésse a kiadóba „Csakis zománcos” jellegű kérések. (5442)

VÁLLALOK mosást, vasalást és nagy-takarítást. Timișoara IV., Pop de Basesți-u. 6, 8. ajtó. (1519)

URANIA-filmszínház, Arad Távb. 1-32. Bej. sz. 16 8-1941 Előadások: 3, 5, 7 és 9 óra

Holnap bemutató. Harc. Orgiák. Szerlem 10.0 más meglepő fordulat ez évad legobb rendezési filmjében **Fogát fogért**
Ma utoljára: **Különös éjtszaka**

SZOMBATON, a Carol-körúton egy lépésről felejtetem az irattáskámát. A becsületes megtalálót kérem, értesítsen Timișoaran, 49-33 távbeszélő szám alatt. Igen szép jutalmat adok. (1561)

FIATAL urileány, aki öt nyelvet beszél, orvosi rendelőben működött, asszisztensnőnek menne látogatni órákra. Ajánlatokat „Röntgen” jellegűre a timișoarai kiadóhivatalba kér. (1434)

DIÓFURNIROS kombinált szekrényt vennék. Cimeket a timișoarai kiadóhivatalba „Furnir” jellegűre kérek. (1443)

ELVESZETT egy schaffhauseni, tölte ezüst, sárga számlapós zsebóra. A becsületes megtalálót kérik, nagy jutalomért juttassa el az órát a következő címre: Adám Mátyás órászülete, Timișoara IV., I. C. Brătianu-u. 21. Bej. szám 2512/943. (1558)

FORUM-MOZI, Arad Távbeszélő 20-10. Bej. sz. 788-94

Előadások 3, 5, 7 és 9 óra.
Ma a francia filmművészet egyik kimagasló eseménye Henry Decoin rendezésében

Homályos utakon

Főszerepben: **Raimu, Jacques Braumer, Juliette Faber, Jean Tissier.**

SZEPESY-féle gyermekkoszt megvételre keresek. Weisz Lili, Arad, Gheorghel Lazar-u. 25. (1455)

ÜGYES kezdő kiszolgáló kisasszonyt és kifizető leányt, felvesz a Bodega-Suzana, Timișoara I., Regina Maria-ut 5. Bej. sz.: 217/10.421/1940. (1530)

FŐZNI TUDÓ bejárónót és egy fiatal mindenest rendben levő iratokkal fel-fogad Zeidler, Timișoara, III., Wilhelm-Mühle-u., 7. (1405)

KÖTÖTT szvetterek (puloverek) és ruhák összeállítását vállalom. Timișoara III., Odobescu-utca, 21., 1. ajtó.

MEGBIZHATÓ, okos, képzetű kisasszonyt könnyű állású kap ingatlanforgalmi irodában. Timișoara II., Maresal Joffre-u., 7. Bej. szám 269/11867/943. (1438)

NAGY, REDÓNYÓS amerikai íróasztal és üveges könyvszekrény eladó. Timișoara, III., Rusu Sirianu-u., 8. Délután 2-4-ig. (5439)

KERESÜNK ADMINISZTRATÍV irodai segédet, aki a román, magyar, német nyelveket bírja. Technikai szakmában jártas előnyben, lehet nő is. Részletes, írásos ajánlatokat ajánlás és igény megjelölésével „Mozeckony” jellegűre a timișoarai kiadóhivatalba kérek.

BAKANCS, briesesz-nadrág, zubbony, tisztú sapka, derékszíj, kamásli sürgősen eladó. Timișoara IV., I. C. Brătianu-u. 26. Baum. (5440)

ÜVEGSZEKRÉNNYEL kombinált, diófurniros fűtős-szekrény eladó. Timișoara, távb.: 16-13.

MINDENES szakácsnőt, éves bizonyítvánnyal, jó fizetéssel felfogadnak. Timișoara, III., General Moșoiu-u., 12., 3. ajtó. (1469)

FIATAL mindenes keresek március 15-re. Timișoara, III., Metropolitan Meștanu-u., 6, I. em., 8. (1448)

MALOM-munkást és napszámost keresek azonnalra. Jelenkezés 10-12 óra között: **FADECO**, Timișoara, Buziasului-ut, 3. Bej. szám 22424/943. (1462)

BEJÁRÓNÓT azonnal felfogad Fischer fényképész. Timișoara, Berthelot-körút, 4. Bej. szám 32996/21. (1450)